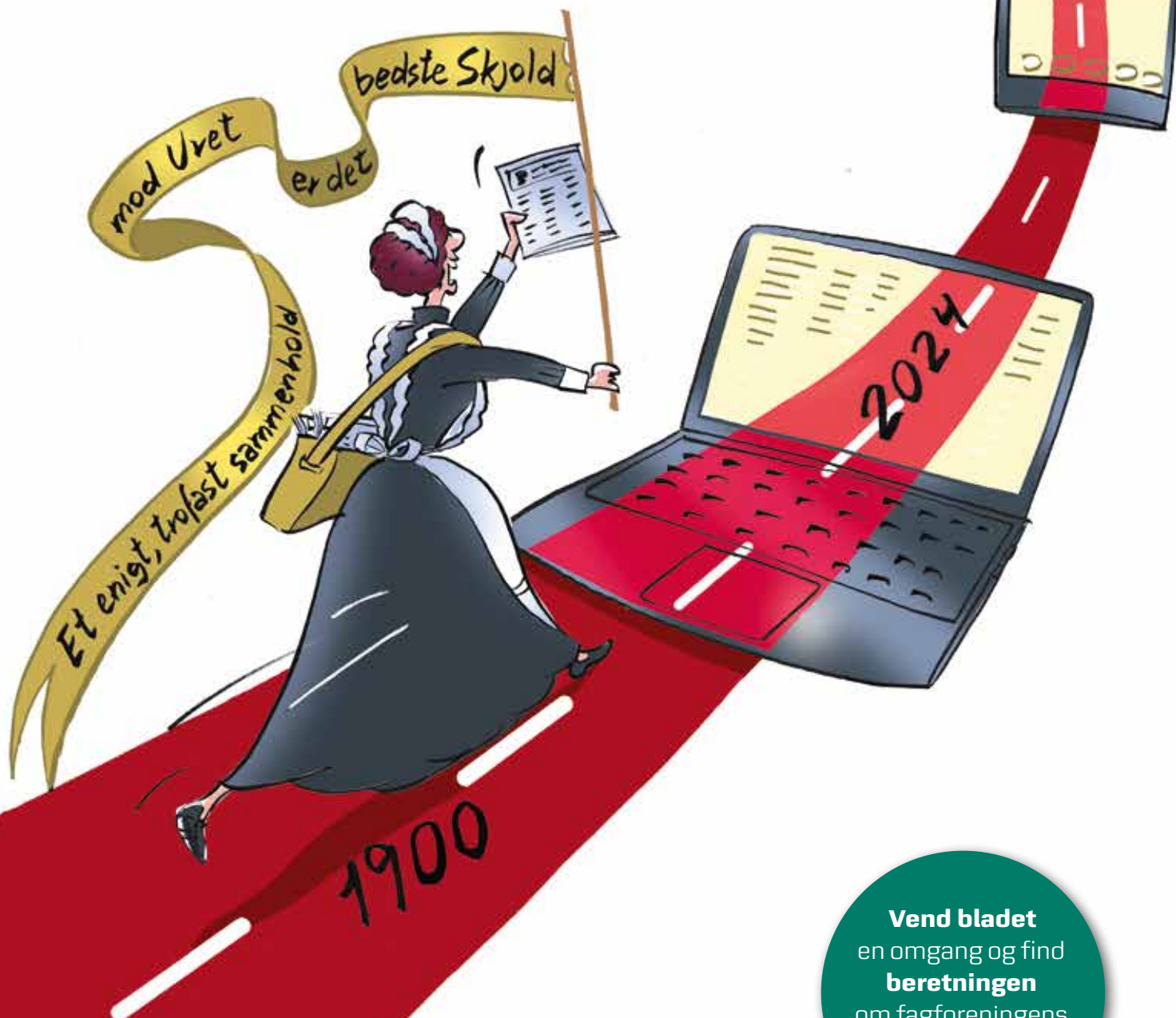

FOA SOSU

oktober 2024 – nr. 4

Fra tryk til digital
Side 3 og 5

Vend bladet
en omgang og find
beretningen
om fagforeningens
virke det
seneste år.

FOA SOSU 4

OKTOBER 2024

DET FASTE

Leder	3
Kort og godt	12, 22
Arbejdsmiljøkolumne	20
SOSU-kryds	23

4 INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLING

5 DET SIDSTE BLAD

Medlemsbladet FOA SOSU udkommer fremover ikke længere på tryk. Tiden er inde til at sætte noget andet i stedet.

6 DER ER INGEN VEJ TILBAGE

Betina Hansen og Tina Rise Frederichsen kan ikke længere forestille sig at arbejde i en hjemmepleje uden faste, selvstyrende teams.

9 BRUG DIN MEDLEMSKALENDER

Kalenderen fra FOA SOSU er et godt redskab, hvis du vil holde øje med, om du får den rigtige løn.

10 KARINA OG SANNIE HAR FIREDAGES ARBEJDSUGE

De længere arbejdsdage og kortere uge gør noget godt for både trivsel og faglighed.

15 ET ARBEJDSLIV PÅ TRODS

Irene Nielsen er slidt ned og godkendt til seniorpension. Men indtil videre siger hun nej tak.

16 OMSORG I KUNSTEN

Et samarbejde mellem SOSU H og Statens Museum for Kunst inviterer til samtale om omsorg i kunsten; og om kunsten at yde omsorg.

FOA

FOA SOSU, Godthåbsvej 15, 2000 Frederiksberg
Tlf.: 4697 2222, sosu@foa.dk, www.foa.dk/sosu

Ansvarshavende Tina Græsted, tigr@foa.dk, formand
Redaktør Anne Guldager (angul@foa.dk).

Layout Karen Hedegaard. Tryk Stibo Complete. Oplag 16.000. ISSN 2596-4119

FORSIDE: NIELS POULSEN

HVAD VILLE MARIE HAVE GJORT?

Disse linjer bliver min sidste leder i den trykte udgave af fagforeningens blad.

Det var sidste års generalforsamling, der på bestyrelsens anbefaling besluttede at nedlægge bladet. Processen frem mod den beslutning var ikke let. Heller ikke for mig.

Jeg har ikke kunnet lade være med at spekulere over, hvad Marie Christensen ville tænke.

Marie Christensen var hende, der for 125 år gik fra dør til dør med invitationer til det møde, der skulle samle datidens tjenestepiger til kamp for tålelige arbejdsforhold.

Hendes initiativ blev til Københavns Tjenestepigeforening, som i

1900 udsendte den første udgave af Tjenestepigernes Blad.

Foreningen udviklede sig og blev senere til Husligt Arbejder Forbund, som blev til FOA, og i FOA SOSU er vi stolte af at kunne sige, at vi står på skuldrene af Marie Christensen.

Marie var selv redaktør af Tjenestepigernes Blad, og jeg kan ikke lade være at tænke på, hvad hun ville sige til vores beslutning om ikke længere at udgive et medlemsblad.

Men jeg tror, jeg kender svaret.

Marie ville ikke være gået fra dør til dør i dag. Hun ville have været i kontakt med sine medlemmer på en måde, der afspejler tiden.

Hvis Marie havde haft adgang til

sociale medier, ville hun have blæst til kamp dér.

Hvis Marie kunne være kommet i kontakt med sine medlemmer via et elektronisk nyhedsbrev, ville hun have jublet over, hvor hurtigt det gik at udgive aktuelle artikler, sprede vigtig information og indkalde til medlemsarrangementer med kort varsel.

Hvis Marie havde haft et videokamera, ville hun have kunnet tale direkte til sine medlemmer til glæde for dem, der hellere vil lytte end læse.

Marie var på alle måder en foregangskvinde, og jeg er sikker på, at hun ville sige, at jeg ikke skal hænge mig i fortiden.

GENERALFORSAMLING 2024

**Der afholdes ordinær generalforsamling i FOA SOSU
onsdag den 20. november 2024 kl. 17.30
på Scandic Copenhagen, Vester Søgade 6, København V.**

PROGRAM:

Kl. 16.00-17.30:

- Indtjekning
- Mød fagforeningen, a-kassen og PenSam i forhallen
- Spisning

Kl. 17.30:

Generalforsamlingen begynder

DAGSORDEN:

1. Velkomst
2. Godkendelse af forretningsorden
3. Valg af dirigenter
4. Valg af stemmeudvalg
5. Beretning
6. Budget og fastsættelse af kontingent*
7. Indkomne forslag*
8. Forslag til lovændring*
9. Valg*

* Man skal være til stede under det enkelte dagsordenspunkt for at kunne stemme.

Frist for forslag – herunder lovforslag og opstilling til valg: Den 23. oktober kl. 12. Sendes til gfsosu@foa.dk
Information om eventuelle forslag og opstilling til kampvalg sendes ud med nyhedsbrevet efter fristens udløb.

I tilfælde af kampvalg kan der brevstemmes i fagforeningens åbningstid fra 5.-19. november.
Medlemmer, som har brevstemt i fagforeningen, kan ikke stemme ved personvalg på generalforsamlingen.

Tilmelding af hensyn til spisning på www.foa.dk/sosu-gf

DET SIDSTE BLAD

**Du sidder nu med den sidste udgave af fagforeningens trykte blad.
Tiden er inde til at sætte noget andet i stedet.**

TEKST ANNE GULDAGER

Siden fagforeningskvinden Marie Christensen i 1900 udgav første nummer af Tjenestepigernes Blad, er der sket en del.

Tjenestepigerne blev til husassistenter, som blev til hjemmehjælpere og sygehjælpere, som blev til social- og sundhedshjælpere og assistenter, og i de 124 mellemliggende år, har bladet udviklet sig sammen med faget.

I tidens løb har medlemmerne modtaget bl.a. Husassistenten, Huslige Erhverv, Sygehjælperen, Kometen, Stafetten, Infoa og til sidst FOA SOSU.

Det slutter her. Dette blad bliver nemlig det sidste medlemsblad, der udkommer på tryk. Det besluttede deltagerne på sidste års general-

forsamling efter indstilling fra bestyrelsen.

BAGGRUNDEN

Udviklingen i læsevaner generelt er kun gået i én retning: Fra papir til elektroniske medier. Og det er ikke kun FOA SOSU, der har taget konsekvensen af den udvikling.

FOAs hovedbestyrelse har ligeledes besluttet at stoppe udgivelsen af den trykte udgave af det landsdækkende Fagbladet FOA.

FREMtiden

At bladet ikke længere dumper ned i postkassen, betyder langt fra, at det er slut med at høre fra fagforeningen.

Der bliver skruet op for indholdet i FOA SOSUs digitale nyhedsbrev, ligesom der vil blive plads til at give fagforeningens sider på Facebook og

Instagram lidt mere kærlighed.

Desuden er det tanken, at der skal bruges meget mere video. Målet er ikke, at FOA SOSU skal blive mindre synlig – tværtimod.

Læs også Tina Græstedts leder på side 3

**FØLG FOA SOSU
PÅ FACEBOOK
OG INSTAGRAM**

Facebook.com/foasosu
Instagram.com/foasosu

FØLG MED I NYHEDSBREVET!

FOA SOSUs nyhedsbrev sendes automatisk ud til alle medlemmer, der ikke aktivt har fravalgt det.

Hvis du tidligere har fravalgt nyhedsbrevet, kan du ændre din beslutning ved at logge på Mit FOA.

HAR DU BRUG FOR HJÆLP?

Hvis du har brug for hjælp i forbindelse med modtagelse af nyhedsbrevet (fx oprettelse af en mailadresse) er du mere end velkommen til at ringe til redaktør Anne Guldager, tlf.: 46 97 21 82.

DER ER INGEN VEJ TILBAGE

Betina Hansen og Tina Rise Frederichsen fra Tårnby Hjemmepleje kan ikke længere forestille sig at arbejde i en hjemmepleje uden faste, selvstyrende teams.

– At borgerne skal forhold sig til færre medarbejdere giver en langt bedre tryghed, mener Betina Hansen, der her sidder for bordenden til et teammøde.

lige er gået i gang. Det gælder for eksempel Tårnby Kommune, der for halvandet år siden etablerede to faste, tværfaglige og selvstyrende teams.

Social- og sundhedshjælper Tina Rise Frederichsen og social- og sundhedsassistent Betina Hansen har været med fra begyndelsen, og de ryster begge kraftigt på hovedet som svar på, om de kunne forestille sig at vende tilbage til den gamle måde at arbejde på.

"Nej, jeg kan aldrig gå tilbage", erklærer Betina Hansen.

"Før gik jeg på arbejde for at tjene penge. Nu går jeg på arbejde, fordi jeg har lyst til det", siger Tina Rise Frederichsen.

KENDER HINANDENS STYRKER

Indtil videre er to teams selvstyrende i Tårnby Kommune, henholdsvis et somatisk og et socialt hjemmepleje-team.

Betina Hansen er faglig koordinator for begge teams, og Tina Rise Frederichsen er en del af det somatiske team.

Begge fortæller, at de mindre teams både har styrket det sociale og det faglige fællesskab.

"At vi har lært hinanden bedre at kende gør, at vi i højere grad kender hinandens styrker og ved, hvem der vil være god til, hvilken type borgere", siger Tina Rise Frederichsen.

Men det er især det, at man kommer ud til færre borgere, der gør forskellen, mener hun.

"Før i tiden blev jeg sendt til højre og venstre. Jeg kunne komme ud til et hjem, hvor jeg aldrig havde været før, og hvor jeg ikke ville komme igen den næste måned. Så bliver det svært at tage ejerskab. Jeg følte ofte, at jeg bare slukkede brande, og at jeg ikke slog til".

"Nu møder jeg ikke længere ind med bekymringen for, hvad jeg kommer ud til, og jeg kan gå hjem fra arbejde med en følelse af, at jeg har gjort mit arbejde ordentligt. Det betyder alt".

I forbindelse med etableringen af de to teams har der været plads til kompetenceudvikling. Det betyder blandt andet, at social- og sundhedshjælperne i de to teams nu må udføre en række opgaver, de ikke havde før, fortæller Betina Hansen. For eksempel øjendråber, skylning af kateter, stomipleje og inhalation.

SAMME RUM SOM SYGEPLEJERSKERNE

De to teams har generelt fået mere ansvar, og medarbejderne kan selv træffe beslutninger og henvende sig til visitationen uden at skulle igennem en leder.

Teamets sygeplejersker sidder i samme rum som social- og sundhedspersonalet, og der er en stor gevinst, mener Tina Rise Frederichsen.

TEKST ANNE GULDAGER

FOTO MARK KNUDSEN/MONSUN

Alle kommuner taler om faste, selvstyrende teams i ældreplejen, der er en vigtig del af regeringens ældrereform.

Nogle kommuner er længere end andre og kan inspirere dem, der kun

Selvom ikke alle drømme har holdt til mødet med virkeligheden, kunne Betina Hansen ikke finde på at ønske sig tilbage. Det samme gælder Tina Rise Frederichsen, der desværre var syg, da fotografen var på besøg.

"Jeg kunne godt føle, at det var lidt grænseoverskridende at gå ind til sygeplejerskerne før i tiden. Men nu kender jeg dem, og de er lige så meget mine kolleger som resten af gruppen, så der er en helt anden dialog nu".

Betina Hansen tilføjer, at det tætte samarbejde med sygeplejerskerne giver en følelse af ligeværd.

"Ingen er vigtigere end andre, og vi har alle følelsen af, at vi har brug for hinanden for at kunne udføre et godt stykke arbejde".

STEN I SKOEN

Betina Hansen og Tina Rise Frederichsen har ikke andet end godt at sige om deres nye arbejdsliv, men vejen derhen har ikke været uden sten i skoene.

"Det har ikke været lyserødt det hele. Der har været tårer, og man har spurgt sig selv, hvad det skulle ende med", siger Tina Rise Frederichsen.

Det er heller ikke alle drømmene, der holdt til mødet med virkeligheden, tilføjer Betina Hansen.

"Jeg tror, at tanken fra starten var, at en borger skulle have en eller to medarbejdere, der kom der fast. Det kan ikke lade sig gøre, men at skulle forholde sig til 9 medarbejdere giver en langt bedre tryghed, end hvis der kommer 27 forskellige".

"Det lyder måske af meget, at borgeren skal forholde sig til et team på 9 medarbejdere, men vi kender alle til borgeren, fordi vi dagligt har rigtig mange faglige snakke og er gode til at samle op, når vi mødes midt på dagen og til vagtafslutning".

En anden ting, der ikke er blevet

som forventet, er overgangen fra sygehus til hjemmepleje, fortæller Tina Rise Frederichsen.

"Det ville give sindssygt god mening, hvis vi kom ud og så borgeren før udskrivelsen, men det har vi ikke kunnet nå i mål med. Man kan ikke forandre alting på én gang".

VIL VÆRE DE BEDSTE

Undervejs i det halvandet år, projektperioden har været, har de selvstyrede teams måttet vinke farvel til tre medarbejdere.

Ikke alle trives lige godt i store forandringer, og tillid under ansvar kan være svært, hvis man er vant til kontrol og kommandoveje.

De to teams øver sig stadig i at turde sige højt, når noget ikke er godt nok, eller hvis andre fylder enten for meget eller for lidt på møderne, fortæller Tina Rise Frederichsen.

"Vi er forskellige som mennesker, og for nogle kommer det først henad vejen. Det vigtigste er, at vi hele tiden husker at holde hinanden op på, at vi vil være de bedste".

Vive, Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, har evalueret udviklingsprojektet med faste teams i Tårnby Kommune. Scan koden og find VIVEs rapport.

MEDLEMSKALENDEREN HAR VÆRET PÅ SLANKEKUR

Når tillidsrepræsentanterne i løbet af efteråret skal rundt med FOA SOSU-kalenderen til medlemmerne, får de mindre at bære på end tidligere. Bestyrelsen har nemlig besluttet at slanke kalenderen, så den udelukkende består af den lille del – tjenestekalenderen.

Beslutningen er først og fremmest truffet for at følge med tiden. Der er nemlig færre og færre medlemmer, som ønsker kalenderen, fordi de bruger kalender-appen på telefonen i stedet for. I det lys er omkostningen med at producere kalenderen for høj, mener bestyrelsen.

Det har desuden spillet ind, at der vil være en miljømæssig gevinst – ikke mindst fordi kalenderen tidligere kom i et plasticomslag.

Når bestyrelsen holder fast i tjenestekalender-delen, er det fordi den er et fremragende redskab, når man skal holde styr på sine vagter for at kunne følge med i, om lønsedlen stemmer.

Medlemmer, der ikke har en tillidsrepræsentant, eller som af en anden grund ikke modtager kalenderen, inden året er omme, kan hente den i fagforeningen.

BRUG KALENDEREN OG TJEK DIN LØNSEDEL

Det er langt fra ualmindeligt med fejl på lønsedlerne.

Hvis du vil være sikker på, at du får det, du har krav på, så brug din tjenestekalender fra fagforeningen:

- Skriv altid dine planlagte vagter i din kalender, så snart du modtager dit vagtskema.
- Notér derefter løbende alle ændringer. Hvis du bruger tjenestekalenderen fra FOA SOSU, kan du notere ændringerne i spalten "Ændring af planlagt tjeneste".
- Skriv også, hvornår du har fået besked om ændringen, da det har betydning for, hvad du skal have udbetalt.
- FOA SOSUs kalender har desuden plads til, at du kan notere, hvornår du afspadserer, har været syg eller holdt ferie.
- Når du får din lønseddel og tjenestetidsopgørelse, skal du tjekke, om du har fået penge for de ændringer, du har noteret i din kalender.
- Hvis der er noget, der ikke passer sammen, skal du straks gå til din leder.

Hvis du bruger kalenderen, er du godt hjulpet, når du tjekker din lønseddel, men kalenderen er også et vigtigt værktøj, hvis din tillidsrepræsentant eller fagforeningen på et senere tids-

punkt har brug for at kunne overbevise arbejdsgiveren om, at der er sket en fejl.

Nogle gange ser vi fejl, der rækker flere år tilbage, så du bør gemme din kalender i mindst 5 år.

Se videoen om med tip til, hvordan du kan bruge din kalender fra FOA SOSU til at holde øje med din løn.

KARINA OG SANNIE HAR FIREDAGES ARBEJDSUGE

**Timetallet er det samme, men timerne er fordelt på fire dage i stedet for fem.
Det gør noget for både trivsel og faglighed, mener to social-
og sundhedsassistenter på Botilbuddet Radisevej.**

TEKST OG FOTO ANNE GULDAGER

Det seneste halve år har arbejdsdage-
ne været længere for medarbejderne
på Botilbuddet Radisevej i København.

Til gengæld har arbejdsugen været
kortere.

Siden den 1. april 2024 har botilbud-
det nemlig været en del af et forsøg
med firedages arbejdsuge, og står det
til social- og sundhedsassistenterne
Karina Hersnæs og Sannie Høier, fort-
sætter det på den måde.

TIL GAVN FOR KERNEOPGAVEN

Radisevej er et midlertidigt botilbud
for unge mennesker med psykisk
sårbarhed.

Skiftet til firedages arbejdsuge har
udelukkende ført noget positivt med
sig, mener Karina Hersnæs og Sannie
Høier.

Ikke kun, fordi de har fået flere
sammenhængende fridage, men også

fordi der er skabt større sammen-
hæng i deres arbejde som kontakt-
personer.

"Når vi møder om morgenen, er der
jo mange af de unge, som enten sover
lidt længe eller går i skole. Men i og
med, at vi er her senere om efter-
middagen eller kommer tidligere om
aftenen, så er der flere muligheder for
at være i kontakt med dem eller tage
med dem ud", siger Sannie Høier.

"Hvis dagen er fyldt op med møder,
kan jeg sige til den unge, at jeg har tid
efter klokken 15. Det ville ikke have
været muligt, hvis jeg kun var her i 8
timer. Det, at vi er her flere timer og
overlapper mere med aftenvagten,
betyder, at vi kan løse kerneopgaven
bedre", tilføjer hun.

"Nogle af de unge har lige skullet
vænne sig til, at vi nu har flere fridage
i træk. Men det betyder, at når kon-
taktpersonen ikke er der, er de nødt til
selv at tage noget mere ansvar, og det
er jo egentlig en positiv ting".

HUSK PAUSERNE

Ifølge Sannie Høier og Karina Hersnæs
har der været opbakning fra hele
personalegruppen til de ændrede
arbejdstider, og både medarbejdere og
ledelse er fleksible i forhold til kolleger
med særlige behov – som for eksem-
pel enlige forældre.

En arbejdsdag på 10 timer kan
indimellem godt være lang, men det
kan en arbejdsdag på 8 timer også,
mener Sannie Høier, og hun er hverken
mere eller mindre træt, når hun kom-
mer hjem.

Karina Hersnæs kan derimod godt
mærke forskel, når hun har haft fire
lange dage i træk.

"Men det har betydet meget, at vi
har haft en konsulent ude for at hjæl-
pe os med at planlægge dagene. Vi
skal ikke gemme de tunge samtaler til
sidst, og vi skal huske at holde nogle
pauser i løbet af dagen", fortæller hun.

"Jeg vælger helt bevidst ikke at
sidde og dokumentere sidst på dagen,

Skiftet til firedages arbejdsuge har udelukkende ført noget positivt med sig, mener Karina Hersnæs og Sannie Høier.

for så er jeg meget træt i mit hoved", tilføjer Sannie Høier.

"Sådan har det egentlig altid været, men jeg er blevet mere opmærksom på, at jeg skal dokumentere løbende".

MASSER AF ANSØGERE

Noget tyder på, at der også sidder

mange uden for Radisevej og drømmer om firedages arbejdsuge.

Da der for nylig blev slået en stilling op, kom der 72 ansøgere. Tidligere var det langt under halvdelen", fortæller Sannie Høier.

Hverken hun eller Karina Hersnæs kan forestille sig at gå tilbage til den

gamle måde at arbejde på og give slip på deres ekstra fridage.

Næste step i forandring af arbejdstiden på Radisevej er, at man kun skal arbejde hver fjerde weekend, og så bliver det for alvor svært at søge andre steder hen, mener de begge.

MANGLEDE 125.000 KRONER

Et medlem af FOA SOSU har gennem en lang periode fået udbetalt for lidt i sygedagpenge.

Ved FOA SOSUs hjælp har medlemmet nu fået efterbetalt 125.000 kroner.

Fejlen blev opdaget af fagforeningen ved et tilfælde, og medlemmer på sygedagpenge opfordres derfor til at være opmærksomme på, om de får det rigtige beløb udbetalt.

Hvis du arbejder på nedsat tid – for eksempel, hvis du er fast aften- eller nattevagt på 28 timer – skal du være særligt opmærksom.

Hvis du er fuldtidsmedlem af a-kassen, skal du nemlig have sygedagpenge for 37 timer, selvom du er ansat på færre timer.

Du kan se på udbetalings-sedlen under "fraværstimer", hvor mange timer, du har fået sygedagpenge for.

Fagforeningen hjælper gerne med at undersøge sagen, hvis du har mistanke om, at du får udbetalt for lidt i sygedagpenge.

VIL DU GERNE PÅ FULD TID? SÅ SKYND DIG AT BEDE OM DET

Hvis du er deltidsansat i en kommune, men ønsker at komme på fuld tid, skal du handle nu.

Kommunerne har nemlig som en del af trepartsaftalen forpligtet sig til, at medarbejdere, der ønsker det, skal have tilbud om en stilling på fuld tid. Aftalen gælder i 2024 og igen i 2027 og 2030.

De enkelte kommuner beslutter selv proceduren for, hvordan der skal ansøges om fuld tid.

Kommunen har pligt til at sørge for, at medarbejderne kender proceduren og ved, hvor de skal gå hen med deres ønske.

Hvis du er i tvivl om proceduren, opfordrer fagforeningen til, at du henvender dig til nærmeste leder med dit ønske. Hvis du får nej eller ikke kan få et svar, kan du kontakte din fællestillidsrepræsentant eller fagforeningen.

Retten til fuldtid indeholder ikke en garanti for fuldtid på din nuværende arbejdsplads. Kommunerne kan tilbyde en anden fuldtidsstilling i kommunen eller tilbyde timer et andet sted som supplement til den nuværende deltidsansættelse.

OK25 – NYE VILKÅR FOR PRIVATANSATTE

Den 1. marts 2025 skal overenskomsterne på det private arbejdsmarked fornyes. Frem til den 10. november kan du som privatansat få indflydelse på, hvad FOA skal tage med til forhandlingsbordet, ved at indsende dine krav.

Scan koden.

Den ekstraordinære generalforsamling bakkede op om bestyrelsens forslag om, at der fremover skal være to år imellem de ordinære generalforsamlinger. Ændringer af fagforeningens love kræver to tredjedele flertal.

DER BLIVER TO ÅR IMELLEM GENERALFORSAMLINGERNE

På en ekstraordinær generalforsamling blev det vedtaget, at fagforeningens ordinære generalforsamling fremover kun afholdes hvert andet år.

TEKST OG FOTO ANNE GULDAGER

Når FOA SOSUs medlemmer den 20. november går hjem fra fagforeningens ordinære generalforsamling, er der to år til den næste.

En ekstraordinær generalforsamling den 10. september vedtog, at der fremover kun afholdes ordinær generalforsamling i fagforeningen hvert andet år.

Formand Tina Græsted begrundede forslaget fra fagforeningens bestyrelse med, at en længere periode mellem generalforsamlingerne vil frigive ressourcer til at møde medlemmerne på en anden måde.

Håbet er at en anden type medlemsarrangement vil tiltrække nogle af de medlemmer, der ikke deltager i generalforsamlingerne.

STORT FLERTAL

Hvad det præcis er, der skal sættes i stedet er stadig på tegnebrættet, men på spørgsmål fra tillidsrepræsentant Said Akrim tegnede næstformand Camilla Pedersen med den brede pensel og luftede en idé om en faglig festival med både fagligt, fagpolitisk og festligt indhold.

Camilla Pedersen understregede, at intentionen med forslaget ikke var at trække fagforeningen længere væk fra medlemmerne – tværtimod.

Ved den efterfølgende afstemning bakkede stort set hele salen op om bestyrelsens forslag.

KUNNE IKKE VENDE TIL NOVEMBER

Når beslutningen ikke kunne vente til den ordinære generalforsamling den 20. november, skyldtes det et ønske om, at generalforsamlingerne af hensyn til timingen i forhold til FOAs

kongres skal finde sted i lige år.

Derfor var det nødvendigt at få strukturen på plads, inden der til november skal være valg til bestyrelse og politisk ledelse.

NYT NAVN

Mange medlemmer kender nok deres lokale fagforening som FOA SOSU – på trods af, at det officielle navn siden oprettelsen af fagforeningen i 1997 har været 'FOA Social- og Sundhedsafdelingen'.

Nu er der kun ét navn at holde styr på.

Den ekstraordinære generalforsamling vedtog nemlig at ændre navnet i fagforeningens love, så det officielle navn nu er FOA SOSU. Navneændringen blev vedtaget med et overvældende flertal.

Navneændringen er en konsekvens af, at FOAs kongres i november 2023 vedtog at skrive ordet "afdeling" ud af forbundslovene, da der reelt er tale om selvstændige fagforeninger.

Fællestillidsrepræsentant Brith Dorph Josephsen trådte til, da Irene Nielsen havde brug for hjælp til at indse, at hun ikke kunne blive ved med at presse sig selv langt ud over grænsen.

ET ARBEJDSLIV PÅ TRODS

Irene Nielsen er slidt ned og er blevet godkendt til seniorpension, men hun siger indtil videre nej tak. I stedet for kæmper hun sig på arbejde på Birkehøj Plejecenter et par timer tre gange om ugen i et fastholdelses-fleksjob.

TEKST OG FOTO ANNE GULDAGER

Social- og sundhedshjælper Irene Nielsen har arbejdet, siden hun var 13 år.

Her 50 år efter har kroppen stort set sagt stop, men Irene holder stædigt fast i, at det lidt, hun kan, det vil hun. Og det får hun lov til.

I stedet for at sige farvel tak, da Irene Nielsen ikke længere kunne bøje sig ind over en seng, gik arbejdspladsen ind i at skabe en funktion, så Irene kunne blive ved med at arbejde og dele ud af sin livsglæde og overskud til beboerne.

Derfor er hun nu ansat i et fastholdelses-fleksjob 7,5 time om ugen fordelt på tre dage. Et fastholdelses-fleksjob er et fleksjob, hvor man ansættes på den arbejdsplads, hvor man er eller senest har været ansat på almindelige vilkår.

Om mandagen triller Irene rundt med en lille vogn og tilbyder manicure. Onsdag holder hun hof i "strikkeklubben", hvor hendes røverhistorier fylder mere end strikningen. Og fredag deltager hun i den fælles brunch. Hun kan ikke bukke sig ned og dække bord, men hun kan sidde ned og

skrælle frugt – og ikke mindst sørge for den gode stemning.

"Det eneste problem er, at jeg helst ikke må tage fri på en fredag", siger Irene Nielsen med et smil. "Det er nok fordi jeg fylder så meget. Hvis de bare sidder og kigger ned i bordet, så kan jeg finde på at stille mig op og synge en sang for dem, og så synger de alle sammen med".

TAK, FORDI I HOLDT FAST

Det var Irene Nielsens leder, der tog initiativ til, at der måtte gøres noget, da Irene fik det gradvist værre, indtil hun næsten ikke kunne stå oprejst.

Fællestillidsrepræsentant Brith Dorph Josephsen kom på banen, og efter møder med jobcenter og ledelse blev der strikket et fastholdelses-fleksjob sammen.

"Jeg troede, at jeg skulle have 15 timer eller sådan noget, men både Brith og min leder Jeanette var søde og holdt fast i, at jeg ikke kunne klare mere end det halve".

"Du havde det svært ad helvede til med at erkende det", indskyder Brith Dorph Josephsen.

"Ja, jeg havde det rigtig svært", indrømmer Irene Nielsen. "Jeg følte mig handicappet og tilsidesat. Jeg har altid været sådan en, der var med i alt, og så er det svært pludselig at være kommet i en kategori, hvor man bare er her".

"Men jeg kan jo se nu, at det giver mig en hel masse alligevel, og jeg vil gerne sige tak for, at I holdt fast. Ellers havde jeg sagt, at jeg sagtens kunne tage 20 timer, men jeg kan jo ikke engang skubbe en kørestol".

VIL BLIVE VED MED AT ARBEJDE

Irene Nielsen er 63 år og kan få folkepension, når hun fylder 67 år.

Så længe behøver hun dog ikke at vente, for da hendes arbejdsevne er under 15 timer om ugen, er hun blevet godkendt til seniorpension.

Men den godkendelse skal helst blive i skuffen, mener hun.

"Jeg vil altså helst arbejde, til jeg er 94. Jeg ville dø langsomt, hvis jeg skulle gå derhjemme. Jeg vil ud og snakke, og jeg vil give noget fra mig. Jeg synes, det er det bedste job, der findes i verden. Det har jeg altid syntes".

OMSORG I KUNSTEN

Et samarbejde mellem SOSU H og Statens Museum for Kunst inviterer til samtaler om omsorg i kunsten – og ikke mindst om kunsten at yde omsorg.

TEKST ANNE GULDAGER

FOTO: ANNE GULDAGER OG SMK

Har du nogensinde besøgt Statens Museum for Kunst (SMK)?

Hvis ikke, lyder ideen om et besøg måske lidt kedelig og støvet, for hvad skal man dér, hvis man ikke interesserer sig for gamle malerier eller skulpturer?

Det har SMK og SOSU H et godt svar på, for de to institutioner har sammen udvalgt en række kunstværker, der på hver sin måde inviterer til samtale om begrebet omsorg.

Da medlemsbladet FOA SOSU kigger forbi museet, er 12 elever fra SOSU H på besøg.

De ledsages af en af museets medarbejdere, Amalie, og første stop er i skulpturgaden ved en abstrakt skulptur af et menneske.

"Det er en, der har svært ved at bevæge sig", udbryder en af eleverne ved synet af den knudrede krop.

"Den ser lidt trist ud fra den her vinkel", mener en anden.

"Det er det, jeg så godt kan lide ved at være sammen med SOSU-elever;

I er vildt gode til at aflæse kropsprog", siger Amalie.

IKKE BARE EN HØJBORG

For SMK er det både naturligt og givende at indgå et samarbejde med en institution som SOSU H, forklarer Nana Bernhardt, som er undervisnings- og udviklingsansvarlig på museet.

"Vores typiske gæst er en midaldrende kvinde med en længerevarende uddannelse. Vi vil gerne henvende os til mennesker i alle aldre og med forskellig uddannelse og være et sted, hvor man ikke bare lærer om kunsten, men også gennem kunsten".

"Vi skal vise, at vi ikke bare er en højborg for de skønne kunster, men at vi er relevante i en samfundsmæssig kontekst".

DEN ENSOMME MAND

Amalie opfordrer igen eleverne til at bruge deres evne til at læse kropsprog, da de sammen stopper op ved et maleri af en mand, der sidder alene og stirrer frem for sig.

"Han er ensom. Han har ikke lyst til at snakke. Det kan man se", siger en

af eleverne, da hun ser den sammen-sunkne mand med de triste øjne.

Billedet ved siden af forestiller en syg kvinde, der ligger i sin seng, og med lidt hjælp fra Amalies fantasi, får eleverne talt sig frem til, at hun nok er terminal, og at manden på det første billede er kvindens ægtefælle.

Sammen taler de om, hvordan man som omsorgsperson kan få manden til at nærme sig kvindens seng og holde hende i hånden, selvom det kan føles så tungt, at det ikke er til at bære.

FAGLIG STOLTHED

Det aktuelle samarbejde mellem SMK og SOSU H tager udgangspunkt i seks udvalgte værker, som befinder sig i samme rum.

Men når man først er blevet sporet ind på, hvad det er, man er på udkig efter, er hele museet sprængfyldt med værker, der kan give anledning til samtaler om emner med relevans for SOSU-fagene.

De seks udvalgte værker ledsages af et særligt undervisningsmateriale med temaet omsorg, som giver anledning til samtaler om borgeres

Skulpturen "Døden og moderen" starter en samtale mellem de to elever om betingelsesløs kærlighed og omsorg, sorg, empati, hjælp og død.

►►► livshistorier, døden, empati og faglig stolthed.

Siden det første undervisningsforløb fandt sted i april og frem til udgangen af august, har ca. 700 elever og undervisere været igennem det fire timer lange forløb, og der er ikke sat udløbsdato på, fortæller Nana Bernhardt.

Hun er helt tydeligt begejstret for samarbejdet – af flere grunde.

"Der ligger jo også en anerkendelse i, at vi interesserer os for faget et sted som her. Det har SOSU-fagene virkelig fortjent, for hvor er det vigtigt, det de kan. Og hvor er det vigtigt, det vi som kunstinstitution kan lære om verden gennem mødet med SOSU-fagene.

DØDEN OG MODEREN

"Dér er min yndlingsskulptur", lyder det fra en af eleverne ved synet af en skulptur midt i rummet.

Skulpturen er "Døden og moderen", som er inspireret af H.C. Andersens historie om en moder, der ofrer alt for at få døden til at give slip på hendes barn, men som ender med at erkende, at døden er uundgåelig.

For den almindelige beskuer er det den uhyggelige død med leen og spædbarnet i armene, der tiltrækker øjet, men eleven peger ned, hvor moderen ligger sunket sammen ved dødens fødder.

Sammen med en medstuderende kaster hun sig ud i en samtale om betingelsesløs kærlighed og omsorg, sorg, empati, hjælp og død.

For det er det, kunst kan, som Amalie sagde ved det indledende møde med eleverne:

"I bærer alle sammen på minder og erfaring, som kommer frem på en ny måde, når I ser på kunsten".

FAKTA

Samarbejdet mellem SOSU H og SMK undersøger begrebet omsorg gennem seks udvalgte værker med tilhørende undervisningsmateriale. Materialet omfatter blandt andet særlige lydspor, indtalt af elever og undervisere fra SOSU H.

Værkerne hænger i den almindelige udstilling, og materialet, samlet i en gratis folder, er sammen med lyd-sporene tilgængeligt også for museets øvrige publikum.

Værkerne kan ses i udstillingssalen "Kroppen i kunsten" i samlingen af dansk og nordisk kunst fra 1800-1900.

Se de udvalgte værker og hør de tilhørende lyd-spør på smk.dk

UDVIDER SAMTALEN

Social- og sundhedsassistentelev Silas Snebang Møller har bidraget til materialet om omsorg med et lydspor, der kan inspirere til en samtale om omsorg ud fra et af de udvalgte værker.

Værket er en skulptur af en halvnøgen kvinde med ryggen til, der ser ud som om hun er ved at forsvinde ind i en stenblok.

På lydsporet hører man Silas henvende sig til kvinden:

"Har du brug for at dække dig mere til? Fryser du?"

"Jeg bliver nysgerrig på dit liv og din historie. Har du lyst til at fortælle mig lidt om dig selv?"

"Jeg vil bare gerne forstå, hvad du gennemgår og være hos dig. Kan jeg hjælpe dig med noget? Jeg er her, hvis du får brug for det".

For Silas Snebang Møller er det ikke første gang, han besøger et kunstmuseum, for kunst har altid inspireret ham, fortæller han.

"Jeg synes generelt at kunst kan give nye perspektiver og udvide samtalen".

Dette gælder også i dette tilfælde, hvor det er SOSU-fagligheden, som får et nyt perspektiv, mener han.

"Man får en anden form for samtale, når man kommer ud af klasse-

lokalet. Vi kan lægge det, vi har lært, lidt til side og behøver ikke gå op i væskeskemaer, BMI og spørgeteknikker".

"Jeg fik et skarpere fokus på det menneskelige og det eksistentielle, samtidig med, at jeg følte, at jeg havde fagligheden med mig. Det fokus, kan jeg bringe med tilbage i klasselokalet".

Hør lydsporet med SSA-elev Silas Snebang Møllers oplevelse af mødet med Rudolph Tegnens "Gravmæle over kunstnernes moder".

FÆLLES OM ARBEJDSMILJØ

AF ARBEJDSMILJØKONSULENT
LENE FLINT ANDERSEN

Arbejdsmiljø er et fælles anliggende, og det kræver ofte samarbejde mellem arbejdsmiljørepræsentanten, tillidsrepræsentanten og fællestillidsrepræsentanten for at løse arbejdsmiljøproblemer.

Mange problemer kan løses af arbejdsmiljørepræsentanten i det daglige, som fx lys på en trappe eller adgang til værnemidler. Det nyder vi alle godt af i vores hverdag. Men nogle udfordringer er mere komplekse og kræver en overordnet løsning.

Vi ved, at mange af vores kolleger går på arbejde med smerter, og vi ved desværre også, at en del ældre i faget bliver sygemeldt med en nedslidt krop. Der er også mange kendte problemer med det psykiske arbejdsmiljø – som stress, udadreagerende borgere og høje følelsesmæssige krav.

Der findes desværre ingen quickfix til disse komplekse problemer; det kræver både sammenhold og vedholdenhed. Derfor slår FOA SOSU et ekstra slag for den fælles indsats om arbejdsmiljøarbejdet.

Vi har brug for arbejdsmiljørepræsentanter, der ved, hvilke problemer deres kolleger oplever, og hvilke løsninger der vil kunne fungere i hverdagen.

Vi har brug for tillidsrepræsentanter, der er gode til at formulere svære problemstillinger på en god måde, og som sammen med arbejdsmiljørepræsentanterne kan formulere et punkt på et MED-møde og sikre, at kollegernes vurderinger bliver hørt og kommer til referat.

Vi har brug for fællestillidsrepræsentanter, der stiller de kritiske spørgsmål til ledelsen i det øverste MED-udvalg og holder dem op på, at de skal overholde arbejdsmiljølovgivningen.

Ude på arbejdspladserne har I brug for, at FOA SOSU klæder jeres tillidsvalgte godt på til opgaven.

Fagforeningen skal støtte de tillidsvalgte i at tage fat på de svære problemer, så vi sammen kan få skabt et godt arbejdsmiljø.

Et arbejdsmiljø hvor alle går lige så sunde og raske hjem fra arbejde, som de møder ind – beriget med faglig stolthed og kollegial opbakning.

Hvis du oplever problemer i forhold til arbejdsmiljøet, så husk at gribe fat i enten din arbejdsmiljørepræsentant eller din tillidsrepræsentant. De er der for dig.

ER DU AMR?

FOA SOSU får ikke automatisk besked fra arbejdspladsen, når der er valgt en ny arbejdsmiljørepræsentant.

Derfor er det vigtigt, at du som AMR selv giver besked om valg eller andre ændringer i forbindelse med dit hverv.

Find blanket til anmeldelsen på www.foa.dk/sosu-blanket

Scan koden og find alle medlemsarrangementer!

Faglig udvikling og fordybelse

Vil du gerne specialisere dig og blive særlig dygtig på et område, du brænder for?

Tilmeld dig efteruddannelsen Faglig fordybelse i demens

Her lærer du bl.a. at være resurseperson for demente og deres pårørende. Du lærer at håndtere komplekse demensforløb, og rådgive og vejlede om demens. Det er for dig der gerne vil eller allerede arbejder med demens.

Uddannelsen varer 19 dage og afsluttes med en mindre projektopgave (22054, 22052, 44627, 22025, 22025, 22053).

Vil du styrke din viden inden for pleje af mennesker med demens? Så tilbyder vi efteruddannelse i **Palliativ omsorg for mennesker med demens** (4 dage, 49637).

Læs mere om uddannelserne på sosuh.dk

kurser@sosuh.dk / 7226 6000 / sosuh.dk

SOSU H Kompetencecenter udbyder en række spændende arbejdsmarkedsuddannelser (AMU), som klæder dig godt på til din praksis - eller til at gå nye veje. Uddannelserne er typisk gratis, og din arbejdsgiver kan modtage VEU-godtgørelse.

Scan QR-koden og tilmeld dig vores nyhedsbrev KompetenceNyt

HAR DU ET PAR TIMER TILOVERS? BLIV UDDANNELSESMENTOR I RØDE KORS

Røde Kors efterlyser frivillige, der to timer hver anden uge kan kan fungere som lokale mentorer for SOSU-elever med børn.

Som frivillig uddannelsesmentor støtter man eleven i at fastholde sin uddannelse og opnå bedre trivsel til gavn for hele familien.

Dine opgaver som mentor kan være:

- Støtte til at planlægge og overskue hverdagen med tid til både studie og familieliv
- Samtale om hverdagens små udfordringer
- Støtte til at strukturere opgaver fra uddannelsen

Alle frivillige deltager i et introkursus hos Røde Kors og bliver løbende tilbudt nye kurser og sparring.

Læs mere om, hvordan man bliver eller får en mentor ved at scanne koden.

TAG GODT IMOD NYANSATTE

Københavns Professionshøjskole har sammen med nogle arbejdspladser udviklet 4 anbefalinger til, hvordan man skal tage imod nye kolleger på en arbejdsplads, så de får en tryk start og klædes på till opgaverne.

Anbefalingerne lyder i korte træk:

1. Dyrk den varme velkomst allerede inden første arbejdsdag

For eksempel ved at sende en videohilsen fra leder og kollegaer og velkomstbreve, der fortæller, hvad det er for en arbejdsdag, man lander i, og at der står en mentor klar, man kan sparre med.

2. Undgå for meget information

Vent med informationen om aktiviteter og procedurer, til den nye medarbejder har brug for det i forbindelse med en konkret opgave.

3. Skab klarhed om rollen som mentor

Når mentorrollen sættes i system, bliver forventningerne og aftalerne klarere mellem leder, mentor og den nyansatte.

4. Lav procedurer og skabeloner, der kan genbruges

Introduktions- og mentorordninger kan hurtigt blive udfordret af fx mangel på tid, arbejdspress eller mange nyansatte på én gang. Lav derfor formater, indhold og redskaber, der kan genbruges.

Løsning:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61

Send ind & vind!

